

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 10. november 1994 blev nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 150: Forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg. (Ændringer vedrørende udlændinges valgret og valgbarhed).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 18/1 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Når vi nu går i gang med at ændre den kommunale valglov, hænger det sammen med, at Danmark skal tiltræde et nyt EF-direktiv, der sikrer alle EU-borgere ret til at kandidere og stemme ved kommunale valg – eller man skal måske kalde det lokalvalg – uanset hvor de er bosat inden for EU-landenes grænser.

Umiddelbart kunne man tro, at EU nu pålægger os nye regler. Dette er ikke tilfældet. Danmark har for længst på egen foranledning sikret herboende EU-borgere stemmeret og ret til at lade sig opstille og vælge ved amtsvalg og kommunale valg. Den mulighed har EU-borgerne her i landet som sagt haft hidtil, når disse personer har haft bopæl i Danmark i 3 år.

3-års-reglen bortfalder nu, når der er tale om EU-borgere. Jeg ved ikke, om man skal beklage dette, men alt andet lige betyder de ændringer, vi nu foretager, at vores valglov bliver mere kompliceret. Det hænger sammen med, at regeringen ønsker at opretholde 3-års-reglen for alle andre udlændinge, der er bosatte i Danmark, og det er et ønske, som vi i den socialdemokratiske folketingsgruppe er enige i.

I folketingsgruppen har vi bemærket, at regeringen med forslaget sikrer, at nordmænd og islændinge, der er bosatte i Danmark, bliver ligestillet med EU-borgere. Dette hilser vi med tilfredshed.

Det er værd at bemærke, at der som noget nyt indføres et gensidighedsprincip i loven, og vi betragter det selvfølgelig som noget rigtigt og naturligt, at indenrigsministeren kan indgå en aftale med et andet land om gensidige valgrets- og stemmeretsregler, som betyder, at der ikke nødvendigvis skal gå 3 år, før der opnås valgret og stemmeret. Lige betingelser er der ingen grund til at beklage.

Endelig er det værd at bemærke den lille, men vigtige ændring, der ifølge bemærkningerne til forslaget sker i den kommunale valglovs § 5. Jeg tror, det er klogt ikke at pålægge udenlandske borgere at lade sig opstille. Vi har jo set, hvor megen tumult det kan give, når danske borgere mod deres vilje havner på en opstillingsliste.

Jeg skal slutte med at give tilslutning til lovforslaget.

Else Winther Andersen (V):

Da vores ordfører, fru Mariann Fischer Boel, ikke kan være her, skal jeg holde hendes ordførelse:

På ministerrådsmødet den 19. december sidste år vedtog Rådet et direktiv om fastsættelse af regler for valgret og valgbarhed til kommunalvalgene for borgere, der bor i et af EU's medlemslande, men som ikke er statsborgere i bopælslandet.

Den nugældende 3-års-regel forsvinder, for så vidt angår herboende statsborgere fra de øvrige EU-lande samt Island og Norge. De opnår altså såvel valgret som valgbarhed på samme betingelser som danske statsborgere.

Selvfølgelig har de enkelte medlemslande ret til at stille krav om, at bopælsbetingelserne skal være opfyldt på en bestemt skæringsdag, for at den pågældende kan optages på valglisten eller opstilles som kandidat. Disse tidsfrister er helt nødvendige af rent administrative grunde.

For statsborgere fra andre lande opretholdes 3-års-reglen som den almindelige betingelse. Danmark har dog ikke accepteret, at de nærmere betingelser, der skal vedtages i artikel 8 B i Traktaten, kan føre til regler, der svækker de rettigheder, der allerede er indrømmet i Danmark, men blot, at det skal være sådan, at de tidsmæssige krav, altså 3-års-reglen, reduceres i

tilfælde, hvor danske statsborgere i andre lande opnår valgret og valgbarhed fra et tidligere tidspunkt; så gælder gensidigheden for herboende statsborgere fra samme land.

Det ser ikke ud til, at gensidighedsreglen vil få den store betydning. Den kan måske nærmest betragtes som et princip om ikkeforskelsbehandling.

Da Venstre var positivt indstillet under behandlingen af lovforslaget i Europaudvalget, vil vi også være indstillet på en vedtagelse.

Torben Rechendorff (KF):

For den konservative folketingsgruppe er det foreliggende lovforslag ikke blot en logisk konsekvens af det vedtagne rådsdirektiv, men i det hele taget en logisk konsekvens af vores medlemskab af EU. Det Konservative Folkeparti kan derfor støtte lovforslaget.

Det er jo delt op i de direkte lovgivningsmæssige konsekvenser og de indirekte, om jeg så må sige. Om de direkte lovgivningsmæssige konsekvenser skal jeg nøjes med at sige, at vi ikke har væsentlige bemærkninger.

Ministeren gør i sin fremsættelse opmærksom på, at der for EU-borgere bliver tale om en art dobbelt valget til lokale råd, således at man kan stemme både i det land, hvor man har statsborgerskab, og i det land, hvor man bor. Det synes vi måske nok er lidt rigeligt, men på den anden side kan vi godt se, at det formentlig er uadministrerbart ikke at have det på den måde. Vi vil dog nok stille spørgsmål om det i udvalget.

Når vi kommer til de indirekte konsekvenser af direktivet, drejer det sig i væsentlig grad om det såkaldte gensidighedsprincip. Det eneste argument, som lovforslaget fremfører for gensidighedsprincippet, er jo, at i modsat fald vil der være tale om forskelsbehandling, og det er vi enige i. På den anden side har vi også den holdning, at da det altså er Det Europæiske Fællesskab, vi er medlemmer af, indebærer det vel også en slags forskelsbehandling af EU-borgere og andre landes borgere, og den er vi såmænd ikke uden videre til sinds at give afkald på, i hvert fald ikke i alle forhold. Men lad os også kigge på det i udvalget.

Vi har kun det ønske at gennemføre det foreliggende forslag hurtigt, efter at vi har fået afklaret nogle få spørgsmål i udvalget.

Anne Baastrup (SF):

Regeringen traf efter SF's opfattelse en forkert beslutning ved at stemme for det direktivforslag, som var grundlaget for lovforslaget.

Det kan være, at regeringens jurister kan beskrive subtile sondringer mellem Edinburgh-Afgørelsens bestemmelse om, at Danmark står uden for EU-borgerskabet, og lovforslaget her; men det er kun for spidsfindige jurister, at der er den forskel.

Med dette lovforslag indføres der nemlig forskelsbehandling af mennesker, som har varig opholdstilladelse, men hvis oprindelse er et tredjeland, hvis man sammenligner dem med EU-borgere, og det virker betænkeligt. Regeringen er gået til kanten og har næsten droppet forbeholdet i Edinburgh-Afgørelsen.

Bortset fra denne indvending finder vi i SF ifølge almindelig demokratisk opfattelse af det danske kommunestyre, at regeringen ved at acceptere direktivet samtidig har vist foragt for det kommunale selvstyre. De danske kommuner og amter har mange opgaver, og vore medlemmer i henholdsvis amtsråd og kommunalbestyrelser gør et stort arbejde for at få kommunerne og amterne til at fungere ifølge de holdninger, som vælgerne har vist ved valget.

Hvordan kan ministeren tro, at et menneske fra et helt andet land f.eks. skal kunne forholde sig til lokalister opstillet i en kommune, straks når vedkommende har fået fast bopæl? Alene det at flytte fra én kommune til en anden kan være svært op til et kommunalvalg, hvis man ikke traditionelt stemmer på et bestemt parti – og det selv om man kender sproget! I kommunalvalg stemmes der som bekendt på personer.

Med dette lovforslag tilkendegiver Folketingets flertal – det kan jeg jo forstå – ifølge de tidligere ordførere og regeringen, at det danske kommunestyttes demokratiske baggrund er ligegyldig.

Nu vil lovforslaget næppe få udenlandske statsborgere til at stemme, medmindre de er helt afklarede og kender den kommune, de opholder sig i. Og på landsplan er det ikke mange mennesker, det drejer sig om, men signaleffekten er altså ikke specielt hensigtsmæssig. Tilsvarende virker det stødende, at man efter et ganske kortvarigt ophold i Danmark kan blive valgbar. Jeg tvivler på, at nogen EU-borgere vil stille op, men alligevel. Også det gør kommunalvalgene lidt ligegyldige.

Jeg skal til slut meddele, at vi i SF overvejer at stille ændringsforslag om, at også mennesker fra tredjelande skal have samme mulighed, som man nu her lægger op til. Mange af disse har haft et relativt langvarigt ophold bag sig i asylcentre og har derfor fået et noget bedre indblik i

det danske samfund end en tilfældig lønmodtager, som er her i en kort periode for at udføre et afgrænset stykke arbejde. Asylsøgere, som får varig opholdstilladelse, bliver her som regel i flere år. Det kunne tale for at udvide kredsen af borgere. Tilsvarende gælder det mennesker, som bliver gift med herboende; også de har en forventning om at skulle leve deres liv i Danmark. Den forskelsbehandling, de udsættes for ved dette lovforslag, er urimelig.

Ministeren henviser til, at disse kan få retten, hvis deres hjemland giver danske statsborgere de samme rettigheder. Gensidighedsprincippet kaldes det. Men jeg er usikker på det, og jeg kan også forstå på den tidligere ordfører, at dette gensidighedsprincip næppe var kommet med i lovforslaget, hvis f.eks. Tyrkiet eller tilsvarende indvandrerlande havde den regel. Der skal derfor ikke være tvivl om, at SF stemmer nej til dette lovforslag.

Poul Nødgaard (FP):

Ifølge det foreliggende lovforslag ønskes kredsen af dem, der skal have stemmeret ved de kommunale valg, udvidet ganske betragteligt, når statsborgere fra EU-lande med ophold i Danmark skal have mulighed for at udøve deres valgret her i landet.

Det synes også noget grotesk, at sådanne EF-borgere har mulighed for samtidig at stemme i deres respektive hjemlande ved de kommunale valg. Og når den konservative ordfører fremførte, at det nok var bedst at sluge den kamel, da det ellers kunne være vanskeligt at administrere det, vil jeg vende det helt om og sige: Det må da tværtimod være meget svært at administrere. Når folk fra EU flytter fra ét land til et andet og folkeregistremæssigt set melder sig ud af hjemlandet, vil det da være noget besværligt fortsat at skulle have dem på valglisten. Så jeg synes nok, De Konservative burde revidere opfattelsen af det spørgsmål.

En anden vigtig nyskabelse er den såkaldte gensidighedsregel, som flere har været inde på, og som giver borgerne fra lande uden for EU med bopæl i Danmark stemmeret ved kommunalvalgene, såfremt danskere også har stemmeret i det pågældende land. Dette vil så i praksis sige, at den meget lempelige regel om 3-års-bopæl her i landet for at kunne stemme er ved at blive grundigt udhulet: Man kan forestille sig alle mulige nationaliteter få indflydelse på, hvorledes en dansk kommune eller amtskommune skal styres og indrette sin hverdag.

Af det, jeg her har fremført, står det klart, at Fremskridtpartiet er endog meget kritisk over for forslag, der går langt videre, end det pågældende EF-direktiv af 19. december 1994 siger man skal gøre.

Derfor vil vi i Fremskridtpartiet under udvalgsarbejdet søge at få indarbejdet nogle ændringsforslag i lovforslaget, og såfremt det ikke kan lade sig gøre at få dem vedtaget i Folketinget, vil vi stemme imod det foreliggende lovforslag, selv om vi normalt – vil jeg gerne sige – stemmer for forslag, der er en udmøntning af EF-direktiver. Det gør vi normalt, men i dette tilfælde synes vi, der bliver koblet så mange ekstra ting på, at vi må sige, at bægeret er fuldt, og at vi ikke kan acceptere, at man går et skridt længere, end EF-direktiver siger man skal gøre.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Det, der får mig til at bede om ordet, er hr. Poul Nødgaards betragtninger om, hvor mange personer det fremsatte forslag kommer til at omhandle. Af forslaget kan jeg se, at ved kommunalvalget den 16. november 1993 udgjorde antallet af udenlandske vælgere i alt 97.600. Når hr. Poul Nødgaard nu bruger udtrykket »ganske betragteligt«, kunne jeg godt tænke mig at få at vide, hvor mange flere der så bliver omfattet af lovforslaget, hvis det vedtages, som det ligger her.

I øvrigt kunne jeg også tænke mig at vide, om hr. Poul Nødgaard totalt har overset den kendsgerning, at det, at udenlandske statsborgere eller EU-borgere, som nu får stemmeret i Danmark, også har stemmeret i deres hjemland, jo betyder, at det altså også kommer til at gælde for danske statsborgere, der er bosatte i et andet EU-land.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Min bemærkning skal blive ultrakort:

Hvor mange der vil blive omfattet af forslaget, hvis det vedtages, kan vi ikke sige noget om. Det må jo bero på, hvor mange EU-borgere fra andre lande der bor i Danmark i øjeblikket, og det kan jeg ikke have nogen viden om – det er sikkert et betragteligt antal – men i hvert fald kommer de nu til at kunne stemme.

Og så kunne jeg godt tænke mig at spørge den socialdemokratiske ordfører, om det er særlig demokratisk, at man kan stemme både i det

land, man flytter fra, og i Danmark – det gælder selvfølgelig også omvendt. Kan det være rigtigt, at man både skal kunne øve indflydelse på, hvordan den kommune, som man bor i, f.eks. her i Danmark, og den kommune, som man kommer fra, skal styres og ledes? Jeg synes i hvert fald ikke, det kan være særlig demokratisk. Det er muligt, at ministeren redegør for det, når hun runder forslaget af her. Jeg kunne godt lide at vide, hvad baggrunden for, at man har truffet en sådan beslutning, er. Det er da noget udemokratisk at kunne stemme to steder, synes jeg.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Nu er det sådan, at vi er i den heldige situation, at hvis man læser de bemærkninger, der følger med lovforslaget, rigtig godt igennem, vil man se, at det rent faktisk er opgjort, hvor mange personer det drejer sig om, når nu vi skal prøve at definere begrebet »ganske betragteligt«, som hr. Poul Nødgaard har fremført. Det fremgår faktisk af bemærkningerne til lovforslaget, at hvis vi havde haft denne lov ved det sidste amts- og kommunevalg, havde der ikke været tale om 97.000 personer, men om ca. 110.000 personer. Altså taler vi om et mertal på ca. 13.000 personer. Det er det, man fra Fremskridtspartiets side kalder »ganske betragteligt«.

Elisabeth Arnold (RV):

I forlængelse af den debat, der netop har udsplundet sig mellem den socialdemokratiske ordfører og Fremskridtspartiets ordfører, vil jeg ganske kort minde om nogle af de utallige gange, hvor vi har debatteret forslag fra Fremskridtspartiet om at ophæve denne regel om, at man efter at have haft bopæl i Danmark i 3 år kan få stemmeret, og jeg har ved gentagne lejligheder spurgt Fremskridtspartiets ordfører, hvor mange der var blevet valgt ved de kommunevalg, hvor der havde været valgbarhed også for udlændinge. Og hver gang havde Fremskridtspartiet ikke gjort hjemmearbejdet og fundet ud af, hvor mange det egentlig drejede sig om. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Poul Nødgaard, om han nu ved, hvor mange valgbare udenlandske kandidater der blev valgt ved det sidste kommunevalg.

Men for at vende tilbage til det lovforslag, vi behandler, vil jeg godt sige, at Det Radikale Venstre støtter det. Vi har også lagt mærke til SF's bemærkninger til lovforslaget, og det er

klart, at man kan diskutere, om nogen som helst form for ændring af dansk lovgivning, som bunder i et EF-direktiv, overhovedet er forenelig med Edinburgh-Afgørelsen. Det har man altså fra juridisk hold skønnet at denne her er. Da vi gennemførte det nationale kompromis og Edinburgh-Afgørelsen, forestillede vi os ikke i vores vildeste fantasi, at man kunne gennemføre ordninger, som var mere favorable for EU-borgere og udenlandske statsborgere end dem, vi havde i forvejen. For de var på det tidspunkt de mest favorable, der fandtes i EU.

At der så kommer et forslag om, at man yderligere skal forbedre forholdene for EU-borgere, finder vi egentlig godt nok, og man kan argumentere for, at det kan man udmærket godt gøre. Men det er klart, at hvis man rider et meget højt juridiske skoleridt, kan man også sige, at enhver ændring af valgreglerne i Danmark, som er forårsaget af et EU-direktiv, vil være i modstrid med Edinburgh-Afgørelsen. Det mener vi ikke det er; men man kan formentlig argumentere for begge udlægninger. Det er jeg helt sikker på vi kan få diskuteret i udvalgsarbejdet, og det ser vi frem til med stor fornøjelse.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt præcisere over for fru Elisabeth Arnold, at jeg respekterer, at juristerne har beskrevet Edinburgh-Afgørelsen og den ensidige erklæring fra dansk side om forholdet således, at man ikke har tilsidesat noget. Men hvis man ser i al almindelighed på lovforslaget, er der rent faktisk en forskel mellem tredjelandsborgere og EU-borgere, og det virker stødende på mig. Men min afgørende indvending mod lovforslaget er demokratiopfattelsen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg forstår godt, at fru Anne Baastrup føler, at der sker en forskelsbehandling her, som virker stødende på fru Anne Baastrup. Men vi har jo andre regler, hvor der også er en forskelsbehandling af nordiske statsborgere og statsborgere fra andre lande, f.eks. vedrørende indfødsret. Vi har jo tradition for at forskelsbehandle, foretage positiv særbehandling af nogle grupper fra nogle lande, fordi vi føler os mere beslægtede med dem, og lave nogle andre regler for folk fra andre lande. Det er ikke noget nyt for mig, og det har jeg også kunnet leve med.

Jeg føler ikke, der er noget forkert i at give nordiske statsborgere og EU-statsborgere en bedre behandling end andre, når blot vi sikrer os, at vi hele tiden holder øje med, at der ikke er nogen, der bliver udelukket fra de goder, som vi giver nogle bestemte landes borgere. Det gør vi ikke her. Jeg synes ikke, der er noget mærkeligt i det. Men jeg kan ikke forstå, at det ikke specielt er Edinburgh-Afgørelsen, der bekymrer fru Anne Baastrup, men den del, der er uforenelig med ikkediskriminationsprincippet.

Frank Aaen (EL):

Dette lovforslag er jo en klar følge af det EU-statsborgerskab, der blev gennemført med vedtagelsen af Maastricht-Traktaten på trods af fine påstande i offentligheden om, at der slet ikke var noget af betydning om EU-statsborgerskab i Traktaten.

Jeg ser meget frem til den videre udvikling af diskussionen mellem SF og de øvrige nationale kompromispartier om, hvorvidt man skal se det her som måske i overensstemmelse med det, der blev sagt i Edinburgh, hvis vi kigger på bogstavet, men formentlig ikke i overensstemmelse med ånden, nemlig at vi skulle fritages for alle statsborgerskabsbetragtninger i forbindelse med vores godkendelse af Maastricht-Traktaten. Jeg ser frem til indenrigsministerens svar og til den videre diskussion af det interessante spørgsmål.

Vi er grundlæggende imod, at EU skal bestemme, hvem der har valgtret i Danmark, og kan komme med nogle bestemmelser om, at man kan få stemmeret, uanset hvor kort tid man er her i landet. Vi forstår slet ikke, at et flertal her i Tinget kan støtte, at et så vigtigt spørgsmål som stemmeret skal besluttet overnationalt.

Vi støtter, at der åbnes for stemmeret ved lokalvalg til alle, der reelt opholder sig i landet; men vi er imod, at der skal gives valgtret til f.eks. en tysk rejsemontør, der tilfældigvis er i landet den dag, der sker optagelse på valglisten, mens flygtninge, der har været her i over 2 år, ikke har valgtret. Vi vil derfor arbejde for, at den valgtret, der gives til udlændinge ved kommunale valg, gives til alle udlændinge uanset hudfarve og nationalitet. Vi finder ingen grund til, at man skal diskriminere mennesker, der har holdt sig uden for Unionen.

Derfor er vi også meget skeptiske over for den udformning, lovforslaget har, selv om vi støtter, at der gives bedre muligheder for, at folk, der reelt er her i landet, også har mulighed for at stemme ved lokalvalg.

Sonja Albrink (CD):

Da tidligere ordførere allerede har sagt, hvad lovforslaget går ud på, skal jeg kort tilkendegive, at CD støtter lovforslaget og gerne medvirker til en grundig udvalgsbehandling.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil gerne takke ordførerne for en i hovedsagen positiv modtagelse af forslaget.

Jeg skal alene tage to af de temaer, der har været berørt her, op, og det ene er spørgsmålet om forholdet mellem Edinburgh-Afgørelsen og det lovforslag, der foreligger her. Jeg er glad for, at fru Anne Baastrup sagde, at ud fra en juridisk betragtning er der ikke noget at anfægte, for den opfattelse er regeringen aldeles enig i.

Derudover er der den gensidighedsregel, som nu bliver indført. Jeg synes egentlig, at det er udmærket, at man laver en gensidig aftale med tredjelande om, at hvis de skal have valgtret på et bestemt niveau hos os, skal vi også have det hos dem; så enkelt kan det jo i virkeligheden beskrives. Det vil sige, at kan der laves gunstigere regler end 3-års-reglen i forhold til nogle lande, vil de landes borgere få en fuldstændig tilsvarende behandling i Danmark. Det synes jeg ikke der er noget særlig mystisk i.

Derudover vil jeg godt erklære mig enig i fru Elisabeth Arnolds kommentarer, og jeg ser frem til et hurtigt udvalgsarbejde.

Frank Aaen (EL):

For det første: Hvad med ånden i Edinburgh-Afgørelsen og det, vi fik fortalt om den herhjemme, er den også fuldstændig helt o.k. i forhold til dette lovforslag? Det er den ene ting.

Og den anden ting: Det er fint med denne gensidighedsbetragtning, men hvad med en flygtning fra et diktaturland? Kunne man forestille sig, at vi kunne få lavet en gensidighedsaftale med et sådant land? Ergo: Flygtninge fra et diktaturland får ikke mulighed for stemmeret efter lovforslaget. Vi forstår det ikke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 151: Forslag til lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder.

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 18/1 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Erling Christensen (S):**

Da min partifælle hr. Holger Graversen desværre ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre Socialdemokratiets synspunkter om det foreliggende lovforslag:

Indenrigsministeren fortjener absolut ros for udarbejdelsen af dette lovforslag, og også det udvalgsarbejde, der ligger til grund for lovforslaget, skal have ros, for der er gjort et godt arbejde.

Lovforslag nr. L 151 drejer sig om, hvad kommuner og amter må udføre af opgaver for andre offentlige myndigheder, herunder naturligvis andre kommuner og amter. Det ligger selvfølgelig også i naturlig forlængelse af det, den tidligere finansminister Henning Dyremose gennemførte med hensyn til statslige myndigheders adgang til at udføre indtægtsdækket virksomhed. Denne mulighed bliver nu overført til det kommunale område.

Kommunalpolitikere har helt berettiget følt, at kommunerne har alt for snævre grænser på området. Der er bl.a. ofte investeret i nyt materiel, edb og andet, som man ikke har kunnet udnytte hundrede procent i sin egen kommune. Nogle kommuner har så forsøgt sig med gensidige aftaler, men dette har været med risiko for at få en sag på halsen fra tilsynsmyndighedernes og ministeriets side.

Lovforslaget her skærer fordomsfrit gennem denne usikkerhed på området, og det er det, den

kommunale verden har brug for, og som kommunalfolket ønsker sig uanset partifarve. Både Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen hilser da også lovforslaget velkommen. Det ville også være mærkeligt andet, da de har medvirket i den forudgående udvalgsbehandling, altså i betænkningssbearbejdelsen.

I Socialdemokratiet har vi selvfølgelig også bemærket, at Håndværksrådet og nogle højrefløjspolitikere er meget imod forslaget, og så vidt vi kan se ud fra rent ideologiske og ikke ud fra praktiske grunde. I mange andre forbindelser og ved mange andre lejligheder hører man nemlig fra den samme side, at kommunerne »skal køres som forretninger«, vel vidende at en kommune, der har med menneskeservice og omsorg at gøre, aldrig kan sammenlignes med en forretning. Men når vi nu forsøger at få lidt sund forretningsans ind i den kommunale drift med dette lovforslag, er det tilsyneladende også galt. Det er ren ideologi, forældet ideologi i et moderne samfund i udvikling, der er kommet frem her.

Alle må kunne blive enige om, at kommunerne skal drives så effektivt og ressourcebesparende som muligt, og det er det, lovforslaget handler om. En kommune har måske overkapacitet vedrørende drift eller anlæg på ét område og en anden kommune på et andet område. Hvorfor i alverden skulle de to kommuner ikke fuldt lovligt kunne hjælpe hinanden med opgaverne, spare på de knappe ressourcer og spare samfundet for udgifter? Det vil jo svare til, at to eller flere landmænd køber en dyr landbrugsmaskine i fællesskab for at kunne udnytte og forrente den bedst muligt, og det giver vi for øvrigt støtte til her fra Folketingets side.

I lovens § 1, stk. 1, er det præciseret, at loven alene finder anvendelse, hvor andet ikke er bestemt i lovgivningen, f.eks. vedrørende beredskabstjenesten. Loven berører heller ikke de nugældende muligheder for at løse tværkommunale opgaver gennem deltagelse i kommunale fællesskaber. Omvendt vil kommunale fællesskaber nu også få mulighed for at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder.

For at undgå enhver mistanke om konkurrenceforvridning over for det private erhvervsliv er der knyttet nogle skrappe betingelser til kommunernes nye muligheder. For det første skal opgaver til en værdi af ca. 1,6 mio. kr. udbydes i licitation, og det er stort set som efter de nugældende EU-regler. For det andet skal der foreløbende foretages en udførlig kalkulation over alle